

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาความสำเร็จของการบริหารโรงเรียน โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนประชากร 1,739 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 146 คน ครู 1,593 คน ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p.608) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูจำนวน 315 คน โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายและการเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากร แสดงตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร โรงเรียนและครู ระดับประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ดังตารางการบริหารโรงเรียน โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ตารางที่ 2.1) 1

กลุ่ม/อำเภอ	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง			
	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	จำนวนครู	ผู้บริหาร	จำนวนครู
อำเภอเมือง	73	861	12	156
อำเภอพระประแดง	47	469	9	85
อำเภอพระสมุทรเจดีย์	26	263	6	47
รวม	146	1,593	27	288

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2553, หน้า 10.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามระดับความสำเร็จของการบริหาร
โรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดและทฤษฎีจาก
การศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและกรอบการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 4-20) ซึ่งนำมาเป็น
แนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบ
เลือกตอบ (checklist) จำนวน 5 ข้อ เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามระดับความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1961, p. 74) ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดระดับคะแนนความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงออกเป็น 5 ระดับดังนี้

5	หมายถึง มีระดับความสำเร็จมากที่สุด
4	หมายถึง มีระดับความสำเร็จมาก
3	หมายถึง มีระดับความสำเร็จปานกลาง
2	หมายถึง มีระดับความสำเร็จน้อย
1	หมายถึง มีระดับความสำเร็จน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 2 ข้อ สอบถามปัญหาและอุปสรรคของการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และสอบถามแนวทางแก้ปัญหาการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.2 กำหนดกรอบแนวคิด ตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยของการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามของ มงคล อินทรโศภิต (2552, หน้า 219-236) มาปรับใช้แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อประเมินคุณภาพโดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาแล้วนำผลผ่านการพิจารณาเห็นชอบจาก อาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่ามีความสอดคล้องในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.4 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ให้ข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 30 คนของโรงเรียนจารุวัฒนานุกูล ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับระดับประถมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและนำมาหาค่าความเชื่อมั่น α (reliability) ด้วยวิธีการของ Cronbach Alpha (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125-126)

2.6 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีเพื่อขอ ความร่วมมือเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือแนะนำจากโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีไปขอ อนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือใน การเก็บข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลากนำแบบสอบถาม ส่งทางไปรษณีย์และนำส่งเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง จำแนกตามอำเภอ โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและ ครู ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดแยกจากกันโดยการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (จับฉลาก) นำ ผู้บริหารและครูทั้งสามอำเภอแยกจากกัน รวมแจกแบบสอบถามทั้งหมด 315 ฉบับ และได้คืนมา ครบทุกฉบับ รวม 315 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป แยก รายการเป็นกลุ่มผู้บริหารและครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมาทำการตรวจนับแบบสอบถามและดำเนินการ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2

1. ระดับความสำเร็จของการบริหารโรงเรียน โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (mean) หรือและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ SD และนำผลที่ได้เทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของค่าเฉลี่ย เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 111)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50-5.00	มีระดับความสำเร็จมากที่สุด
3.50-4.49	มีระดับความสำเร็จมาก
2.50-3.49	มีระดับความสำเร็จปานกลาง
1.50-2.49	มีระดับความสำเร็จน้อย
1.00-1.49	มีระดับความสำเร็จน้อยที่สุด

นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2. เปรียบเทียบระดับความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงจำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครู ทดสอบสมมติฐาน โดย ทดสอบค่าที่ (t-test independent)

แบบทดสอบตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาของการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) แจกแจงความถี่ นำเสนอข้อมูล เป็นรายชื่อพร้อมความถี่ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 101)

$$P = \frac{f}{x} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด
 1.3 ค่าเฉลี่ย (mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx^2$ แทน ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนยกกำลังสอง
 $(\sum fx)^2$ แทน ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 f แทน ความถี่
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของครอนบาค ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_1^2}{\sum S_2^2} \right]$$

เมื่อ K แทน จำนวนข้อ หรือความยาวของแบบสอบถาม
 S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ 1
 S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมติฐาน ได้แก่

2.1 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test แบบ Independent โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}} : df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน (t-test)
	\bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2